Tre mulige hypotetiske overordnede gæt på udviklingstendenser fremadrettet:

1, at klimakampen fortsætter, og bremses så hæftet som muligt med naturen som vi kender den som idealbillede som mål at opnå;

2, at næste udviklingstrin er på vej ind med loewenhaupt tsings ideer om at svampe også vokser naturligt og mere hårdført som skjult fremtidigt mål;

3, at næste trin næsten allerede er lidt ved at indfinde sig i den grad at mennesket allerede ikke ved hvad det egentlig stiler efter, mest bliver forvirret af allerede at se opgaverne forsvinder, mister modet (mistrivsel) og måske så naturligt vil begynde at gå lidt ned i arbejdstid, søge tilbage til lokalmiljø, bruge SoMe som globalkontakt og AI til arbejdsopgaver, formentlig med en fortsættelse af nuværende kendte påvirkning af klima.

Hvordan stemme de hver især overens med Calia

Tre fremtidshypoteser vurderet gennem Calia-modellen

De tre hypoteser kan forstås som **tre forskellige bud på, hvad menneskehedens næste udviklingstrin egentlig består i**.

Det interessante er, at de ikke nødvendigvis er tre forskellige løsninger på det samme problem. De repræsenterer snarere tre forskellige forståelser af, *hvad problemet er, og hvad udviklingen bevæger sig hen imod*.

1. **Hypotese 1 – Bevarelse:** Mennesket forsøger at bremse den eksisterende udvikling og genoprette naturen med den tidligere kendte naturtilstand som ideal.
2. **Hypotese 2 – Tilpasning:** Mennesket begynder at erkende, at naturen ikke nødvendigvis skal vende tilbage til sin tidligere tilstand, men kan udvikle nye livsformer og samspil, eksempelvis som beskrevet i Anna Lowenhaupt Tsings forskning i svampe.
3. **Hypotese 3 – Omstilling af mennesket:** Menneskets hidtidige udviklingsmål mister gradvist deres betydning. Teknologi overtager opgaver, arbejdet mister noget af sin centrale rolle, og mennesket søger måske i stedet lokal samhørighed, autonomi og et mindre præstationsorienteret liv.

Set gennem Calia-modellen er den centrale forskel:

Hypotese 1 forsøger at redde det eksisterende system. Hypotese 2 forsøger at forstå et forandret system. Hypotese 3 antyder, at mennesket selv er ved at forlade det system, som skabte problemerne.

Men alle tre skal vurderes ud fra hele Calia:

Calia=UK1×UK2×UK3×UK4×UK5\text{Calia}=UK1\times UK2\times UK3\times UK4\times UK5

En forbedring i én udviklingskolonne er ikke nødvendigvis en forbedring af den samlede Calia. Hvis eksempelvis menneskets trivsel forbedres, mens biokapaciteten fortsat overskrides, er den samlede udvikling stadig ubalanceret.

1. Sammenligning med Calias fem udviklingskolonner

Tabellen vurderer, hvordan hver hypotese *kan* påvirke Calia, hvis dens udvikling bliver dominerende.

Calia-faktor	H1: Bevarelse	H2: Tilpasning	H3: Omstilling
UK1 Tid og P-Skabelon	Eksisterende tidsstruktur fortsætter	Mere fleksibel forståelse af udvikling	Arbejde fylder mindre; autonom tid vokser
UK2 Økonomi og biokapacitet	Forsøg på at reducere belastningen	Accept af forandret natur, men ikke nødvendigvis mindre belastning	Forbrug kan falde, men klimaet kan fortsat belastes
UK3 Individ og sind	Risiko for fortsat præstationspres	Større accept af usikkerhed og tilpasning	Mulighed for større balance, men også identitetskrise
UK4 P-Gen	P1–P4 videreføres med reformer	Generationerne må lære nye naturforståelser	P4 og kommende generationer ændrer livsstruktur
UK5 Befolkning og samhørighed	Globale aftaler og institutioner prioriteres	Nye samarbejder mellem lokale og globale miljøer	Lokal samhørighed kombineres med digital global kontakt

2. Hypotese 1 – Klimakampen fortsætter

BEVARELSE AF DET KENDTE

Her forsøger mennesket at korrigere den eksisterende udvikling uden nødvendigvis at ændre dens grundlæggende målsætning.

Den økonomiske vækst fortsætter, teknologien udvikles, og arbejdet organiseres stort set som hidtil. Men samtidig forsøger man at begrænse miljøbelastningen gennem grøn teknologi, regulering og internationale aftaler.

Calia-fortolkning: UK2 bliver hovedopgaven, mens UK1, UK3, UK4 og UK5 i betydelig grad fortsætter efter de eksisterende principper.

Problemet er, at de øvrige fire faktorer fortsat kan skabe et pres på UK2. Effektivisering kan eksempelvis mindske ressourceforbruget pr. produceret enhed, mens den samlede produktion stiger.

Hypotese 1 er derfor forenelig med Calia som et forsøg på at forbedre helheden, men risikerer at blive en ensidig løsning, hvis vækstøkonomiens målsætning forbliver uændret.

3. Hypotese 2 – Naturen finder nye veje

TILPASNING TIL DET FORANDREDE

Denne hypotese ligger tæt på Svampen ved verdens ende.

Tsing undersøger blandt andet, hvordan matsutakesvampe kan indgå i økologiske samspil i skove, der allerede er forandret af menneskelig aktivitet. Hendes pointe er ikke, at svampe skal overtage fremtiden, men at nye former for liv og samarbejde kan opstå under forstyrrede forhold. (forlagetmindspace.dk, si.edu)

Det giver en interessant udvidelse af Calia:

Naturen er ikke nødvendigvis et idealbillede fra fortiden, som mennesket skal genskabe fuldstændigt. Den er et dynamisk system, hvor nye samspil kan udvikles.

Calia-fortolkning: UK2 kan ikke længere alene vurderes ud fra, hvor tæt naturen er på en tidligere tilstand. Der må også ses på økosystemernes funktion, stabilitet, mangfoldighed og mulighed for fortsat liv.

Men der er en afgørende begrænsning: At visse organismer kan trives i en beskadiget natur betyder ikke, at den samlede biokapacitet er genoprettet.

Hypotese 2 passer derfor godt med Calias helhedstænkning, men kan ikke i sig selv løse Calias problem med overskridelse af biokapaciteten.

4. Hypotese 3 – Mennesket ændrer retning uden at kende målet

EN MULIG SPONTAN SAMFUNDSOMSTILLING

Denne hypotese er den mest vidtrækkende i forhold til Calia-modellens fem kolonner.

Den bygger på en interessant årsagskæde:

Teknologi og AI overtager flere opgaver

Menneskets hidtidige arbejds- og udviklingsmål bliver mindre tydelige

Usikkerhed, mistrivsel og søgen efter ny mening

Mulig kortere arbejdstid og større tidsmæssig autonomi

Lokalt samvær, digital global samhørighed og et nyt hverdagsliv

Denne kæde er en hypotese, ikke en dokumenteret uundgåelig udvikling. AI kan også føre til mere arbejde, større konkurrence og øget koncentration af økonomisk magt.

Men som Calia-hypotese har den en særlig egenskab: Den begynder med UK3, individets psykologiske situation, og breder sig derefter til de øvrige faktorer.

UK1: P-Skabelon-Nys tidsmæssige autonomi får en central betydning. Tiden skal ikke nødvendigvis udfyldes med produktivt arbejde. Retten til ingenting bliver en legitim mulighed.

UK2: Kortere arbejdstid og mindre materielt orienteret livsførelse kan mindske ressourceforbruget. Men AI, datacentre, transport og fortsat forbrug kan modvirke denne gevinst.

UK3: Individet kan bevæge sig fra præstationsorientering til større selvbestemmelse. Omstillingen kan dog indledningsvis medføre mistrivsel, fordi gamle identiteter og mål mister betydning.

UK4: P4 kan tænkes at blive en overgangsgeneration, hvor det gamle samfunds arbejdsnormer eksisterer samtidig med nye teknologiske muligheder.

UK5: Lokalmiljøet kan igen få større betydning for den nære samhørighed, mens sociale medier og digitale forbindelser understøtter kontakt på tværs af regioner og nationer. Det er dog ikke givet, at digital kontakt skaber tilstrækkelig opmærksomhed, tillid og gensidighed.

Her er Calia særlig relevant, fordi alle fem udviklingskolonner kan ændre sig samtidigt.

5. Hvilken hypotese passer bedst med Calia?

Kvalitativ vurdering af modellens indre sammenhæng – ikke en sandsynlighedsberegning

Hypotese	Styrke i Calia	Vigtigste svaghed
1. Bevarelse	Tydeligt mål for UK2	Risikerer at fastholde de øvrige problemer
2. Tilpasning	Anerkender naturens kompleksitet	Garanterer ikke bæredygtighed
3. Omstilling	Kan ændre alle fem UK-faktorer	Ingen garanti for en positiv eller stabil udvikling

Hypotese 3 har den største **strukturelle overensstemmelse med Calia-modellens helhedsprincip**, fordi den potentielt ændrer selve menneskets målsætning frem for blot at forsøge at reparere følgerne af den eksisterende målsætning.

Det betyder ikke, at hypotese 3 er den mest sandsynlige eller den mest bæredygtige. Det betyder, at den åbner for den mest omfattende forandring af modellens fem faktorer.

6. En fjerde mulighed: Alle tre hypoteser indtræffer samtidigt

En særlig interessant fortolkning er, at de tre hypoteser ikke udelukker hinanden.

H1

Samfundets bevidste målsætning

Klimakampen og forsøget på at bevare det kendte.

H2

Naturens faktiske udvikling

Økologiske forandringer og nye former for tilpasning.

H3

Menneskets mulige ubevidste omstilling

Gradvis ændring af livsform, arbejdsnormer og samhørighed.

Det ville indebære, at mennesket officielt fortsætter med at forsøge at redde det eksisterende system, samtidig med at både naturen og menneskets egen livsform begynder at udvikle sig i nye retninger.

Denne mulighed stemmer særligt godt overens med Calias grundtanke om, at udviklingen ikke kan forstås ud fra én faktor alene.

Samlet konklusion

Den vigtigste forskel mellem de tre hypoteser er deres forhold til fremtidens mål:

- **Hypotese 1:** Målet er kendt – vi forsøger at bevare eller genoprette.
- **Hypotese 2:** Målet er ikke givet – vi må forstå og tilpasse os det, der opstår.
- **Hypotese 3:** Målet er ved at miste sin betydning – mennesket må måske lære at leve uden konstant at efterstræbe et nyt udviklingsmål.

Det sidste er særligt interessant i forhold til både Calia og P-Skabelon-Ny.

Hvis mennesket ikke længere behøver at organisere størstedelen af livet omkring arbejde, økonomisk vækst og konkurrence, kan selve forståelsen af fremskridt ændres.

Calia-modellens mest interessante fremtidshypotese bliver dermed, at en forbedring af Jordens biologiske og mentale helbred ikke nødvendigvis kræver, at mennesket bliver bedre til at nå sine eksisterende mål, men at mennesket begynder at stille spørgsmål ved nødvendigheden af disse mål.

Den afgørende betingelse er dog fortsat UK2: En ny menneskelig livsform kan først kaldes en samlet forbedring af Calia, hvis den også er forenelig med Jordens økologiske bæreevne.